

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 23 sierpnia 2025 r.

ZZS.422.52.2025.KK

(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowna Pani
Barbara Nowacka
Minister Edukacji

Szanowna Pani Minister,

w ostatnim czasie zasygnalizowano mi problem dotyczący dzieci ze specjalnymi potrzebami żywieniowymi, związany z wykluczeniem ich z możliwości skorzystania z oferty półkolonii letnich z uwagi na brak zapewnienia im posiłków adekwatnych do stanu zdrowia (w ramach diety bezglutenowej lub innych leczniczych diet eliminacyjnych) bądź związanych ze stylem życia.

Przepisy prawa oświatowego odnoszące się do organizacji wycieczek dzieci i młodzieży - tj. ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 roku w sprawie wycieczek dzieci i młodzieży (Dz. U. poz. 452 z późn. zm.) - nie regulują kwestii dotyczących żywienia dzieci o specjalnych potrzebach dietetycznych i nie nakładają na organizatorów wycieczek obowiązku zapewnienia specjalistycznej diety dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach żywieniowych bądź związanych ze stylem życia.

Art. 92c ust. 2 pkt 5 powołanej ustawy zobowiązuje organizatora wycieczki jedynie do zapewnienia uczestnikom wycieczki żywienia zgodnie z zasadami higieny żywienia określonymi w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448), jednak nie obowiązuje do zapewnienia uczestnikom wycieczki diety

bezglutenowej lub innych leczniczych diet eliminacyjnych. Nie obliguje również do zapewniania dzieciom sposobu odżywiania, związanego ze stylem życia.

Powyższe stanowi istotną lukę w obecnym stanie, gdy coraz więcej dzieci cierpi na różnego rodzaju alergię i nietolerancję pokarmowe, metaboliczne choroby przewlekłe (takie jak m. in. cukrzyca) czy też inne choroby wymagające diety eliminacyjnej. Nie uwzględnia również obecnych realiów społecznych, w których wiele rodzin prowadzi określony świadomy model żywienia wykluczający spożycie określonych produktów np. wegetarianizm. Powyższe wynika z większej świadomości rodziców i dzieci oraz chęci prowadzenia przez nich zdrowego stylu życia.

Nie powinno budzić wątpliwości, że w przypadku dzieci wymagających stosowania diet eliminacyjnych, a w szczególności dzieci cierpiących na choroby takie jak m.in. celiakia, czy fenyloketonuria, zagwarantowanie im dostępu do odpowiedniej diety nabiera szczególnego znaczenia w przypadku, w którym chcą skorzystać z organizowanego wypoczynku. Dieta eliminacyjna nie może zostać przerwana ani stosowana wybiórczo. Każde spożycie (świadome lub nieświadome) przez tę grupę pacjentów choćby jednego niewłaściwego lub zanieczyszczonego posiłku może bowiem wywołać wystąpienie szeregu negatywnych konsekwencji zdrowotnych dla dziecka. Podobnie zasadne wydaje się okazanie szacunku względem określonego modelu żywieniowego preferowanego przez rodzinę.

Art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) stanowi, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

W mojej ocenie zadaniem organów państwa jest takie stanowienie prawa, aby każde dziecko miało zapewnioną równą szansę w udziale w życiu społecznym, rozwoju czy też korzystaniu z organizowanego na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty wypoczynku dzieci i młodzieży.

Miejmy na uwadze, że okres wakacyjny jest czasem na który dzieci czekają przez cały rok. To okazja do odpoczynku, zabawy, aktywności fizycznej, nawiązywania nowych znajomości. Jako niedopuszczalną sytuację traktuję wyłączenie dziecka z oferty półkolonii letnich jedynie z uwagi na chorobę/ zalecenia żywieniowe czy też preferowany przez rodzinę

sposobu odżywiania, związanego ze stylem życia. To na Nas osobach dorosłych spoczywa obowiązek by stworzyć dzieciom warunki bezpieczne i przyjazne.

Wobec powyższego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2023 r. poz. 292), zwracam się z uprzejmą prośbą o poddanie analizie wskazanej problematyki w tym podjęcie stosownych działań mających na celu wyłączenie praktyk dyskryminujących dzieci w jakimkolwiek zakresie.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka

/wydane w postaci elektronicznej i podpisane
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	545433.1892825.3397411
Nazwa dokumentu	do Minister Edukacji w sprawie braku regulacji nakładających na organizatorów wypoczynku obowiązku uwzględnienia sytuacji dzieci o specjalnych potrzebach dietetycznych.pdf
Tytuł dokumentu	do Minister Edukacji w sprawie braku regulacji nakładających na organizatorów wypoczynku obowiązku uwzględnienia sytuacji dzieci o specjalnych potrzebach dietetycznych
Sygnatura dokumentu	ZZS.422.52.2025
Data dokumentu	23.08.2025 10:05:25
Skrót dokumentu	D438A1CB7CFC721F626E2114CF79367644FA2B48
Wersja dokumentu	1.10
Data podpisu	23.08.2025
Sygnatariusz	Monika Horna-Cieślak
Stanowisko	Rzecznik Praw Dziecka
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.128.103.103.
Data wydruku:	25.08.2025 14:13:36
Autor wydruku:	Kruza Katarzyna